

Chambre des Représentants de Belgique

SESSION EXTRAORDINAIRE 1991-1992 (*)

20 FÉVRIER 1992

PROPOSITION DE LOI

établissant un privilège au profit de la victime d'un délit ou d'un quasi-délit

(Déposée par Mme Merckx-Van Goey
et Mme Leysen)

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

La loi hypothécaire accorde un privilège à une série de créanciers, parmi lesquels le bailleur, le vendeur de biens meubles, l'hôtelier, celui qui expose des frais pour la conservation d'un bien meuble, etc. Des lois spéciales prévoient également une série de privilèges, notamment en faveur du Trésor.

En cas de faillite ou de déconfiture d'un débiteur, une catégorie de créanciers sont généralement laissés pour compte. Ce sont les victimes d'actes illégitimes au sens des articles 1382 et suivants du Code civil.

La victime d'un accident de la circulation sera indemnisée par l'assureur de l'automobiliste responsable. La victime d'un piéton imprudent n'aura pas la même certitude, étant donné qu'un piéton n'est pas tenu de s'assurer en responsabilité civile. Quant à la victime d'un délit intentionnel, il serait vain qu'elle escompte l'intervention d'un assureur, aucun assureur n'étant tenu d'intervenir en cas de dommage causé volontairement.

(*) Première session de la législature n° 48.

Belgische Kamer van Volksvertegenwoordigers

BUITENGEWONE ZITTING 1991-1992 (*)

20 FEBRUARI 1992

WETSVOORSTEL

tot toekenning van een voorrecht aan het slachtoffer van een misdrijf of oneigenlijk misdrijf

(Ingediend door Mevr. Merckx-Van Goey
en Mevr. Leysen)

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

De hypotheekwet kent een voorrecht toe aan een aantal schuldeisers : de verhuurder, de verkoper van roerende goederen, de hotelhouder, hij die kosten maakt tot behoud van een roerende zaak, enzovoort. Bijzondere wetten voorzien ook in een aantal voorrechten, onder andere ten bate van de Schatkist.

In geval van faillissement of kennelijk onvermogen van een schuldenaar is er één soort schuldeisers die meestal in de kou blijven staan. Dat zijn de slachtoffers van onrechtmatige daden in de zin van de artikelen 1382 en volgende van het Burgerlijk Wetboek.

Het slachtoffer van een verkeersongeval zal worden vergoed door de verzekeraar van de aansprakelijke automobilist. Het slachtoffer van een onvoorzichtige voetganger zal niet dezelfde zekerheid hebben : een voetganger is niet verplicht zijn burgerlijke aansprakelijkheid te verzekeren. Het slachtoffer van een opzettelijk misdrijf kan helemaal niet rekenen op de vergoeding door een verzekeraar : deze laatste is niet verplicht een vergoeding uit te keren in geval van opzettelijk veroorzaakte schade.

(*) Eerste zitting van de legislatuur n° 48.

La victime d'un attentat contre des personnes ou des biens n'a pas demandé à devenir le créancier de l'auteur de celui-ci : elle l'est devenue malgré elle. Cette victime n'est cependant pas un créancier privilégié. Par contre, un bailleur ou un vendeur jouissent d'un privilège, alors qu'ils peuvent choisir librement leurs débiteurs et qu'ils n'ont donc pas été contraints de devenir les créanciers de leurs locataires ou acheteurs.

Nous proposons par conséquent d'établir un privilège au profit de la victime d'un acte illicite, pour utiliser la terminologie moderne, ou d'un délit ou d'un quasi-délit, pour utiliser la terminologie légale.

Ce privilège pourrait par exemple s'appliquer à concurrence d'un montant de 3 millions de francs, encore que cette limite, comme toute autre, soit fixée assez arbitrairement.

Les personnes qui sont subrogées aux droits de la victime, telles que les assureurs et les coauteurs qui étaient tenus *in solidum* avec d'autres auteurs, ne pourraient en aucun cas se prévaloir de ce privilège, les premiers parce qu'ils poursuivent un but lucratif en mettant en œuvre les techniques d'assurance, les seconds parce qu'ils ne méritent pas cette protection.

La disposition proposée n'aurait pas d'effet rétroactif : elle ne s'appliquerait qu'aux dommages occasionnés après son entrée en vigueur.

PROPOSITION DE LOI

Article 1er

Au Titre XVIII (« Des privilèges et hypothèques ») du livre III du Code civil, l'article 19 est complété comme suit :

« 3^oter. La créance de la victime d'un délit ou d'un quasi-délit, sans que son montant puisse excéder 3 millions de francs.

Le privilège ne profite pas à ceux qui sont subrogés aux droits du créancier auquel ils ont payé. »

Het slachtoffer van een aanslag op personen of eigendommen heeft niet gevraagd schuldeiser te worden van de dader : het slachtoffer is schuldeiser geworden tegen wil en dank. Toch is dit slachtoffer geen bevoorrechte schuldeiser. Een verhuurder of een verkoper kunnen hun schuldenaars wel vrij kiezen. Zij worden niet gedwongen schuldeiser te worden van hun huurders of kopers maar hebben wel een voorrecht.

Er wordt bijgevolg voorgesteld een voorrecht te verlenen aan het slachtoffer van een onrechtmatige daad, om de moderne terminologie te gebruiken, of van een misdrijf of oneigenlijk misdrijf, om de terminologie van de wet te gebruiken.

Dit voorrecht zou kunnen gelden voor een bepaald maximumbedrag : bijvoorbeeld 3 000 000 frank, ook al is deze grens, zoals iedere andere, vrij willekeurig bepaald.

De personen die gesubrogeerd worden in de rechten van het slachtoffer, zoals verzekeraars en mededaders die met andere daders *in solidum* waren verbonden, zouden dit voorrecht in geen geval mogen inroepen. De eersten, omdat zij dankzij de verzekeringstechnieken een winstgevende operatie nastreven. De tweede groep, omdat zij deze bescherming niet verdienen.

De voorgestelde regeling zou geen terugwerkende kracht hebben : zij zou slechts toepasselijk zijn op de schadegevallen die na haar inwerkingtreding zijn veroorzaakt.

T. MERCKX-VAN GOEY
A. LEYSEN

WETSVOORSTEL

Artikel 1

In Titel XVIII (« Voorrechten en hypotheken ») van Boek III van het Burgerlijk Wetboek, wordt artikel 19 aangevuld als volgt :

« 3^oter. De schuldvordering van het slachtoffer van een misdrijf of oneigenlijk misdrijf, zonder dat het bedrag daarvan 3 000 000 frank mag te boven gaan.

Het voorrecht geldt niet ten bate van degenen die in de rechten treden van de schuldeiser aan wie zij betaald hebben ».

Art. 2

La présente loi s'applique aux créances qui résultent de dommages causés après son entrée en vigueur.

15 février 1992.

Art. 2

Deze wet is van toepassing op schuldvorderingen die voortkomen uit schadegevallen die na haar inwerkingtreding werden veroorzaakt.

15 februari 1992.

T. MERCKX-VAN GOEY
A. LEYSEN
J. ANSOMS
J. VAN LOOY
P. TANT
